

Toonela teele

Matusebüroo abistab leinajat kõigis küsimustes

Kuidas surnu riietatakse? Kas kingad tuleb ka jalga panna? Kas parem on kirst matta või tuhastada? Matusebüroo on õigeim koht igasuguste elujärgsete küsimuste esitamiseks.

Mari Sarv

Tallinna matusebüroo tegev-direktor Toomas Daum on olnud matusesüsteemis, nagu ta ise ütleb, 22 aastat ja teda on raske üllatada. Ta teab, kuidas matavad eestlased ja kuidas venelased, kuidas maa- ja kuidas linnainimesed, mis teeb omastele muret ja kuidas matta traagilises õnnetuses hukkunud.

Ehkki nimi viitab pealinnale, on siin ainult ettevõtte kontorid. Tegevus toimub seal, kus on

vaja: näiteks paar päeva enne intervjuud oli Daum töösajus Roots. Kui tuhatatud lahkunu omaksed tahavad tuha puistata merre, korraldatakse kaater ja väljasõit ka lahele, ja mitte ainult Tallinnas. Ärasaatised-ki algavad eri paigust, näiteks suuretevõtete juhtide puhul, nimetab Daum. Nimedest ses äris ei räägita. Pole vaja.

Matusebüroo töö on teha ära kõik, mis jääb surma fakti tuvastamise ja peiete vahele – surma tuvastamisega tegelevad arstid ja peielaua suhtes annab matusebüroo vaid nõu. Kuid alates surnu transpordist ja säilitamisest-korrastamisest kirstude, lilleseadete ja autovallikuni, matusetseremoonia korraldamine ja matusemuusikud, hauakivid ja ristid – kõik see on matusebüroo töö.

Kõigis küsimustes ollakse leinajatele abiks. „Kuidas surnut riietada?“ küsitakse näiteks.

Daum vastab: samamoodi nagu elavat. „Pahatihti on aluspesu puudu või pole sokke-sukki kaasa antud. Tuuakse ülikond või kleit ja alla ei midagi,“ toob ta näite. Teine küsimus on, mida jalga panna. Siin Daumi sõnul õiget vastust pole – kihelkonniti on tava erinev. Kus pannakse sokid, kus villasokid, kus kingad, kus sussid. „Õige vastus on see, mis teile endale kõige õigem tundub,“ sõnastab Daum tee omaste meelerahuni. Kolmas sage küsimus puudutab kirstu kattelina ja jällegi sõltub vastus kihelkonnatavade ehk inimese päritolust või omaste sisetundest. „Lõuna-Eestis tehakse kirstu katmist suhteliselt palju, aga eri kohtades on eri variandid: ilma milletagi, kattelinaga, tekiga, vaibaga... Õiget vastust ei ole, Eestis pole kindlaksmääratud mängureegleid. Ajalooliselt jookseb see kihelkonnapiiride järgi,“ räägib Daum.

Tervisekindlustus igale reisile!

Toomas Daum paneb kõigile elavaile südamele, et reisile minnes, ükskõik kui rahulikule ja turvalisele, tehtaks tervisekindlustus. „See tähendab, et kui midagi juhtub, olgu te elus või surnud, teiega tegeldakse,“ põhjendab ta. Kulud võivad hiiglaslikuks minna mõlemal juhul, sest kallis on nii erilennuk trauma transportimiseks kui ka surnu äratoomine. „Hispaaniast 5000 eurot. Olen siin näinud, kuidas inimesed nutavad. Ja maksavad,“ nendib Daum mõrult. Surnu transportimiseks on nimelt oma ranged reeglid ja isegi Soome ei saa kadunule kaubikuga või suusaboksiga järele minna. „Eesti piiri peab inimese surnukeha ületama hermeetiliselt suletud tsinkkirstus,“ toob Daum näiteks ühe nõude.

Erinev on ka matusebüroos käimine ja siin sõltub vahe rahvusest. Näiteks eestlaste puhul tulevad siia majja ainult lähedased – nii asju ajamas kui ka hüvasti jätmas. Hüvastijätmiseks antakse siin aega lahkunu juures omaette olla, enne kui kirstu kõrval matusealiste silme alla minnakse. Eestlaste ärasaatismine algab lahkunule olulisest kohast, sageli kodust.

Vene rahvuse puhul algavad matuserongid matusebüroo juurest, mis tähendab, et siia tulevad kõik ärasaatjad. „Teine huvitav asi on see, et suur osa

TALLINNA
MATUSEBÜROO

Anno 1939

Kõik matuseteenused

Tallinna Matusebüroo on vanim matuseteenust pakkuv asutus Tallinnas. Pakume kõiki matuseteenuseid: lahkunu säilitamine ja korrastamine, haua- või tuhastamismatus, suur valik kirste ja urne, matusekõne, muusika, matuseautod, pärjad, hauaplaadid, peielauad, matusetarbed, fotograaf

Lisainfo: www.matus.ee
INFO JA LAHKUNU TRANSPORT
24 H
tel. 517 2599

Tallinna Matusebüroo
E-R 9-16
L 9-14
Paldiski mnt 68, tel 650 7372
Sütiste tee 19, tel 644 9580

*Lahkunu väärikas
ärasaatismine meie poolt*

neist tahab sõita koos surnuga. Nemad tellivad kirstu vedamiseks matusele Iveco bussi, ehki oleks eelarvet nii Mercedese kui ka Cadillaci jaoks,“ toob Toomas Daum välja leinamistavad.

Ka tuhastamise juures mängib rahvus rolli: venelane üldjuhul ikka matab, eestlastel on kirstumatused tuhastamisega pooleks. Ka tuhastamise puhul tehakse lahkumistseremoonia ikka kirstuga ja lahkunu keha põletatakse pärast seda. Kuid võib ka vastupidi: esmalt protseduurid, siis tseremoonia ur-

niga. Seda soovib Daum neil puhkudel, kui lahkunu on noor inimene ja eriti, kui surm saabus raske liiklusõnnetuse tagajärjel. „See on psühholoogiliselt palju kergem,“ põhjendab ta.

Kui kirstu puhul on selge, et see tuleb hauda lasta, siis tuhastamise järel on valikuid palju. Paljud puistavad tuha vette. Sageli jäetakse tuhaurn hoopis koju elutoa riulile. „Ma poleks kunagi uskunud, et oma poissi veel süles hoian,“ tsiteerib Toomas Daum üht täiskasvanud poja ema, kes matuserongis tuhaurni oma põlvedele võttis.

Uues pärimisseaduses mitu olulist muudatust

Sellest aastast kehtib Eestis uus pärimisseadus ja seni kehtinud aktiivne pärandi vastuvõtusüsteem asendub loobumissüsteemiga.

Signe Kalberg

Kui pärandaja pole teinud oma viimase tahte avaldusena testamenti, kus ta määrab kindlaks pärijad ja neile pärandvarast jääva osa suuruse, kehtib seadusjärgne pärimine. Selle järgi päriksid esimeses järjekorras pärandaja lapsed või lapselapsed, teises järjekorras vanemad või nende lapsed või lapselapsed ning kolmandas järjekorras vanavanemad või

nende alanejad sugulased. Notar Mare Miller soovib koostada testamendi siis, kui tahetakse muuta seadusega ettenähtud pärijate ringi, teha korraldusi pärandiosade suuruse muutmiseks või teha pärandvara kohta muid korraldusi. Testamendijärgne pärija on isik, kellele on testamendiga pärandatud kogu vara või mõtteline osa sellest. Milleri sõnul võib testamendiga määrata isikule annakuna konkreetseid pärandi hulka kuuluvaid asju või hüvesid või vabastada pärija mõnest pärandi hulka kuuluvast kohustusest. Isikul, kellele on annak määratud, tekib õigus nõuda pärijatel temale määratud asju või hüvesid. Pärandajal on õigus testament igal ajal tühistada kas uue testamendi või pärimislepinguga. Pärimisseaduse kohaselt võib

viimane tahe olla vormistatud kas notariaalse või koduse testamendina. Testamendi vormistamiseks piisab, kui võtta notari juurde kaasa enda isikut tõendav dokument (pass või ID-kaart) ning pärijate andmed (nimi, sünniaeg või isikukood). Kui ei soovi pärandada kogu vara, vaid sellest üksnes kindlat osa, on vajalikud andmed selle vara kohta, näiteks pangaarve number, kinnistu või korteri asukoht jms.

Kodus tehtud testamendile võib testamenditegija koos vähemalt kahe tunnistajaga alla kirjutada või panna testamendi sisu kirja oma käega. Koduse testamendi tegemisel tuleb kindlasti sellele märkida dokumendi koostamise kuupäev ja silmas pidada, et selline testament kehtib kuus kuud selle vormistamise päevast. Koduse testamendi

tegemist võib soovitada siis, kui notari poole pole mingil põhjusel võimalik pöörduda. Kui soovitakse oma käega valmis kirjutatud testamendile anda notariaalses vormis testamendiga võrdset jõudu, võib selle esitada notarile tõestamiseks või anda see notari juurde hoiule. Notar saadab testamendi tegemise kohta teate pärimisregistrisse, kuid testamendi sisu enne testamenditegija surma ei avaldata kellelegi. Pärimisaja menetlev notar saab hiljem pärimisregistrist teada, kas pärandaja oli teinud notariaalse testamendi või mitte.

Pärijate toimingud

Nii testamendi- kui seadusjärgse pärimise puhul on pärimismenetlus pärijate jaoks põhimõtteliselt sarnane. Pärimise vormistamiseks tuleb pöörduda

notari poole. Pärijatel on õigus pärandist loobuda. Kui pärija kolme kuu jooksul pärast pärandaja surmast ja oma pärimisõigusest teada saamist pärandist ei loobu, loetakse ta pärandi vastuvõtjaks. Oma otsust enam pärandi vastu võtnud või pärandist loobunud isik hiljem muuta ei saa.

Uus pärimisseadus laiendab isikute ringi, kelle avalduse alusel saab pärimismenetlust algatada. Nendeks on pärija, pärandaja võlausaldaja, annakusaaja või muu pärandvara suhtes õigusi omav isik. Näiteks saab korteriühistu kui võlausaldaja algatada pärimismenetlust, et kiirendada pärandvaraks oleva korteriga seotud võlgade tasumist.

Pärimisavalduse tõestamiseks tuleb pärimismenetlust korraldada notari üldjuhul esitada

pärandaja surmatunnistus, pärija isikut tõendav dokument, sugulust, abielu jms tõendavad dokumendid, testament (kui see pärijal olemas), muud dokumendid, mis on vajalikud pärimisõiguse tõendamiseks, ja andmed pärandajale kuulunud vara ja teiste võimalike pärijate kohta. Notar Mare Miller juhtis tähelepanu sellele, et kuigi pärand läheb pärijale üle automaatselt, on pärimisõiguse tõendamiseks vajalik pärimistunnistus. Pärimistunnistuse väljastab notar pärast seda, kui ta on kindlaks teinud kogu pärijate ringi ning nende pärimisõiguse ja selle ulatus on piisavalt tõendatud. Pärimismenetlus lõpeb pärimistunnistuse väljastamisega notari poolt.

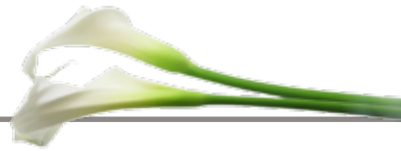
Toonela teel lehe valmimist toetasid:

Tallinna ja Tartu Krematoorium Tallinna Kalmistud

Toonela teel toimetab Eesti Päevalehe teema- ja erilehete osakond

Räämas hauaplatsi võtab kalmistu tagasi

Aastas võetakse Tallinna kuues matmiseks avatud kalmistul arvele ligi 300 pikka aega korrastamata olnud hauaplatsi. Hauaplats antakse kasutamiseks 25 aastaks.

Signe Kalberg

Tallinna kalmistutel eraldatakse hauaplats surmatunnistuse alusel tasuta kasutamiseks 25 aastaks. Kasutajaks määratakse lahkunu omaksed. Hauaplatsi kasutamise tähtaja lõppemisel

on kasutajal või tema volitatud pärijal õigus pikendada hauaplatsi eraldust järgmiseks 25 aastaks. Seda tegemata hauaplats akteeritakse. Tallinna Kalmistute juhi Jaak Taevase sõnul ei ole kasutajal õigus hauaplatsil toimetada oma äranägemist mööda. Hauaplatsi hooldamisel tuleb järgida kalmistu kujunduspõhimõtet ja detailplaneeringus määratud kujundusnõudeid. Kalmistul asuvate ajaloo- ja kunstimälestiste kohta sõlmib haldav ettevõtte hauaplatsi kasutaja ja jooksul hauaplatsi kaitsekoostuse, millega kohustab neid jälgima hauaplatside seisundit ja hoidma neid ettenähtud korras.

Ajal, mil inimesed siirduvad valismaale tööle ja elama ega saa sõita vähemalt korragi aastas omaste hauale, tekib õigustatud küsimus: mis saab korrastamata hauaplatsist, kui kaua see võib olla räämas, et hauaplats taaskasutusse võetakse? „Võssa kasvanud ja aastaid korrastamata hauaplatsi taaskasutusse võtmise üle otsustab vastav komisjon,” selgitas Taevas. Hooldamata või mahajäetud hauaplats tähistatakse kollast värvi hoiatuslipikuga. Kui hoiatusele järgneva ühe aasta jooksul hauaplatsi ei korrastata ja omanik pole endast märku andnud, lõpetatakse hauaplatsi senine kasutamiseõigus ja eraldatakse uuele kasutajale. Kui

räämas hauaplatsi kasutaja ilmub siiski välja, siis seda platsi korduvkasutusse ei anta. Hauaplatsi kasutamisest võib kasutaja ka ise loobuda, tal pole vaja oodata, millal seal pannakse püsti hoiatussilt. Selleks tuleb esitada Tallinna Kalmistute juhatajale kirjalik avaldus. Kaitsealune haud antakse uuele kasutajale üksnes linna kultuuriväärtuste ameti kooskõlastuse alusel. Maetu omastel on võimalik tellida hauaplatsi hooldus ka kalmistut haldavalt asutuselt. Hooldusteenus sisaldab neli korda kuus hauaplatsi koristamist – muru pügamist, riisumist, prügi koristust ja kuival ajal lillede kastmist.

Uus kalmistu päästab hauaplatside nappusest

Liiva kalmistu 28 hektari suurune laiendus läheb esialgsete hinnangute järgi maksma 100 miljonit krooni, kuid lahendab vajaduse uute hauaplatside järele 25 aastaks.

Signe Kalberg

Kui Tallinna linnavolikogu kinnitab maikuus uue, Liivale rajatava kalmistu detailplaneeringu, võib seal matmine alata juba järgmise aasta teisel poolel. Tallinna Kalmistud juht Jaak Taevas tunnistas, et uutest hauaplatsidest on suur puudus. Kui aastast toimub kuu kalmistul kuni 4000 matmist, sealhulgas pooleist neist on urnimatused, siis neist 500–700 puhul on vaja uut hauakohta. Lõviosa ehk 99 protsendil juhtudest vajab seda mittepoliisrahvas ja nende usu-

kommete järgi maetavad inimesed. „Kui eestlastel on aastakümnetega välja kujunenud oma perekonna hauaplatsid, siis paljudel teistel rahvustel nii pole. Uue hauaplatsi väljaandmisel tuleb arvestada ka selle asukohta, kuna eri rahvustel on erinev kultuuritaust ja eks igaüks tahab olla maetud oma rahva sekka,” selgitas Taevas. Seega ei saa taaskasutatavaid hauakohti alati kasutada, vahel on takistuseks ka muinsuskaitse all olevad hauaplatsid – kes see ikka tahab lähedast matata platsile, kus võõra nimega hauakivi ja teise maitse järgi ehitatud piirdeid.

Liiva kalmistu laiendamine toimub mitmes etapis. Laienduse käigus on kavas teha eri piirkondadesse juba valmis hauaplatsid koos rajatiste ja piiretega. Urnimatmise jaoks rajatakse muruväljak, kalmistule kerkib uus kabel ja kalmistute peakontor. Kuna valmimas on kalmistute elektrooniline register, siis on tulevikus võimalik kõik vajalikud toimingud vormistada ühes kontoris.

Kalmistu ehitust tuleb aga alustada maapinna tasandamisest ja puude harvendamisest. Kui praeguste kalmistute kujunduses jäävad silma eri mõõtmetes piiretega, üksteise otsa surutud hauaplatsid, siis uus kalmistu on võimalik kavandada just sellisena, nagu Jaak Taevas näeb vaimusilmas ideaalset kalmistut. Kalmistuisesed teed on nii laiad, et seal mahub sõitma nii prügiauto kui ka

Tallinna kalmistud

- Metsakalmistu: pindala 48,3 ha, reserveeritud avalikus elus silma paistnud isikutele.
- Pärnamäe kalmistu: pindala 104,1 ha. Täis maetud. Üksikud vabad (akteeritud) platsid. Võimalik saada urnimatuste kohti.
- Pirita kalmistu: pindala 0,8 ha. Matmisteks suletud.
- Siselinna kalmistu: pindala 17,1 ha. Täis maetud. Üksikud vabad (akteeritud) platsid. Võimalik saada urnimatuste kohti.
- Rahumäe kalmistu (koos juudi kalmistuga): pindala 32,3 ha. Saadaval vabad ja akteeritud hauaplatsid.
- Hiiumäe kalmistu: pindala 2,2 ha. Üksikud vabad (akteeritud) platsid.
- Liiva kalmistu: pindala 90,5 ha. Saadaval akteeritud platsid.

Allikas: Tallinna Kalmistud

lumesahk ja prügiurne ei pea pressima hauda serva. Prügi käitlemise kohustus lasub ka Tallinna Kalmistud olul. Mis tähendab mitte ainult kalmistult prügi kokkukogumist, vaid ka sortimist. Aastas koguneb kalmistutelt koos lehe- ja okkapuruga kõikvõimalikke jäätmeid 40 000 kuupmeetrit, mis moodustab ligi 10 protsenti kogu Tallinna prügikogusest. „Me pole jäätmekäitlusfirma, kuid prügi tuleb sorteerida. Et see lihtsam oleks, oleme kalmistutele paigaldanud erineva prügi jaoks ka konteinerid. Loodame, et inimesed ei kogu lehepuur koos tühjaks joodud pudelite-purkidega ühte kotti, vaid viivad taara selleks ettenähtud prügikasti,” sõnas Taevas.

graniitküllustikuga. Hauarajatiste puhastamine, hauaplatsi mätastamine, ääristamine paekiviga, betoonist moodulpiirete paigaldus. **Muud teenused** – leinakella loomine, kabeli külma hoiuruumi kasutamine, ümbermatust, transporditeenus, peieruumis peiede korraldamine, tähtpäevadel kalmudel küünalde süütamine. Allikas: Tallinna Kalmistud www.kalmistud.ee

Hauaplats pole sobiv koht lillepeenardele

Hauale püstitatud tähised, rajatised ja taimestik on osa kalmistu kujundusest – nende paigaldamine, ümbertõstmine ja eemaldamine lähtub kujundusnõuetest.

Signe Kalberg

Nii Tallinna kui ka kõigi Eesti kalmistute hulgas suurima, ligi 102 hektari suuruse Pärnamäe kalmistu kujundamisel on püütud põhisuunaks võtta looduslikkuse printsiipi. Annavad ju kalmistule meeldiva üldmulje määndide roheline ja künkad. On hoidutud sirgetest vaheteedest ja ridadesse matmisest. Siin pole lubatud jäiku kalmupiirdeid ega üldilmet kahjustavaid kalmusambaid ja -ehitisi.

Tagasihoidlik kujundus vajab vähem hoolt

1939. aastal avatud Metsakalmistu on loodusliku ilmega kalmistu, mille kujundusnõuded tekitasid omal ajal suuri vaidlusi ja etteheiteid. Nimelt keelati ristide, piirdeaedade, rantide paigutamine, maksimaalse kalmukivi mõõduks oli 80 x 50 cm.

Kalmistul pidi säilima loodusliku metsa mulje, mis kehtib käesoleva ajani. Kujunduses on ka edaspidi välditud monumentaalseid hauasambaid. Hauaplatside ääristuse osas on nõutud looduslähedust – murupiirdeid, samblavaiabaga katmist, lilledega ääristamist.

Tallinna Kalmistud juhataja Jaak Taevas ütles, et hauaplatsi kujundamise juures lähtutakse inimese kultuuritaustast, suhtest leinatavaga. Kuigi üksikisikute ja juriidiliste isikute püstitatud kalmuehitised on nende omand, võiks lähtuda põhimõttest – mida lakoonilisem on kujundus, seda lihtsam ja odavam tuleb selle hooldus.

Hauaplatsi kujundamisel tuleks hoiduda liialdustest ja piiri pidada vaaside või piltidega. Platsi katmiseks soovitakse kasutada liiva või graniidipu-

ru. Hauaplatsile lillepeenraid pole vaja rajada, piisab ühest lillevaasist. Kui endal pole kujundamise jaoks piisavalt teadmisi, võib nõu küsida kalmistu administraatorilt. Päevakorras on kalmistute aedniku töölevõtmine, kuid Tallinna Kalmistute juhataja kahtles, kas tal oleks piisavalt rakendust – inimesed arvavad, et oskavad ise kõike teha. Praegu töötab 32 haljastustöötajat ja seaks ka kaks aedniku koolitusega inimest, kes võivad vajadusel nõu anda.

Igaühel kalmistul töötamise õigust pole

Kalmistut peaks vaatama kui tervikut, seepärast soovitakse hauapiirde valikul silmas pidada kalmistu eripära, piirde kestust ja hoolduskulusid. Eeskirjad näevad ette, et hauatähised, rajatised ja haljastus peavad asuma hauaplatsi piirides. Hauarajatised ehk hauasambad, betoon- ja kivipiirdeid, hekid jms peab hauaplatsi kasutaja rajama nii, et naabruses uue haa kaevamisel ei tekiks rajatise varisemisohu.

Kes soovib ise püstitada hauarajatise, peab pöörduma kalmistu juhtkonna poole ja esitama paigaldatava rajatise kirjelduse või joonise kooskõlastamiseks ning saama vastava loa. Kalmistut haldaval ettevõttel on õigus eemaldada või määrata eemaldamisele kalmistu ilmet häirivad aiad, puud ja pöösad. Eelnevalt tehakse vastav ettepanek hauaplatsi kasutajale. Ühe aasta möödumisel hoiatamisest nõuetele mittevastavate hauatähised ja rajatised kõrvaldatakse hauaplatsi kasutaja kulus. Hauapiirde tellimisel soovitas Jaak Taevas veenduda, et töid teostaval ettevõtjal oleks kalmistul töötamise õigus. See annab tellijale tagatise, et töö tehakse seaduslikult, kvaliteetselt ja korralikest materjalidest. Uue hauaplatsi puhul peaks mõtlema piirava ääre tegemisele.

„Oleme soovitanud betoonpiiret, mis on vastupidav ilmastikule ja kestab mitu inimpõlve. Paekivi oleme soovitanud mitte kasutada, kuna selle sammaldumisel on kivi võimatu puhastada ja hinnatud kivi kaotab oma väljanägemise,” sõnas Taevas. Muinsuskaitse alla kuuluvate piirete, mälestusmärkide uuendamine või restaureerimine peab olema kooskõlastatud kultuuriväärtuste ametiga. Kalmistute kasutamise eeskirja eiramine toob kaasa haldusvastutuse.

Igale kalmistule omad soovitusel

- Liiva kalmistul valitsevad hauaplatside ääristuses betoonrandid ja betoonist moodulpiirdeid.
- Metsakalmistul on soovitatav kasutada murupiirdeid, graniitpiirdeid laiusega ca 10–12 cm. Kujunduses on välditavad riste, piirdeaedu, rantide paigaldamist, monumentaalseid hauasambaid, betoonvalu. Urnimüüri plaatidele on lubatud 10 cm kõrgusesse lõiku graveerida ainult nimi ja daatumid.
- Pärnamäe kalmistul on soovitatav kasutada paekivi ja betoonist moodulpiirdeid.
- Siselinna kalmistu arhailises miljöös on hauaplatside ääristuse osas soovitatav kasutada betoonist moodulpiirdeid, metallist piirdeaedu. Välisstatud on paekivirant.
- Hiiumäe kalmistul on soovitatav kasutada betoonist moodulpiirdeid või betoonranti.
- Pirita kalmistule ei lubata püstitada uusi hauapiirdeid, küll aga restaureerida.

Allikas: Tallinna Kalmistud

Kalmistud sorteerivad prügi

Tallinna Kalmistud teenused

Hauastamine – kalmistutöötajatega hauaplatsi eelnev ülevaatus, haa kaevamine, matja abistamine kirstu hauda laskmisel ning pärgade asetamisel. Kääpa kujundamine.

Hauaplatsi ettevalmistamine – matuseplatsi puhastamine võsast, pinnase planeerimine, vanade hauarajatiste teisaldamine, juurdepääsu rajamine, akteerimistoimingute läbiviimine, jäätmete sortimine ja äravedu.

Urni matus urniboksi – kalmistul urniboksi valimine koos

kalmistutöötajaga, matuse vortmistamine, katteplaadi avamine ja sulgemine kalmistutöötajate poolt.

Matusepaiga matusejärgne korrastamine – kuivanud pärgade, lillede koristamine, kääpa äravedu, platsi tasandamine ja riisumine, jäätmete sortimine ja äravedu.

Eritööd – kliendi soovil teostatavaid teenustööd: heki pügamine, lillevaaside kohale toimetamine, istutusaukude kaevamine, puude-pöösaste juurimine jms tööd.

Suvine hooldus – hauaplatsi liiva vahetus, katmine liiva, mulla või

Lahkunu viimane maine peatuspaik – krematoorium

Iga aastaga kasvab pikkamööda nende lahkunute osa, kelle maine keha jõuab teispoolsusse krematooriumi viimase tule kaudu.

Signe Kalberg

Praegu ulatub põletusmatuste osa pealinnas Tallinna krematooriumi tegevjuhi Heigo Rohtla hinnangul juba umbes 26 protsendini. Viimastel aastatel on kasvanud just selliste lahkunute arv, keda on tulnud transportida krematooriumisse väljapoolt Tallinna, näiteks Hiiumaalt või

Mõisaküläst.

Ligi 16 aastat on Tallinna krematoorium tegutsenud Pärnamäe kalmistu kabeli hoones, millele tehti juurdeehitus krematooriumiahju jaoks. Tosin aastat tagasi avati Tartu Rahumäe kalmistul Baltimaade kolmas krematoorium.

Tallinna krematooriumis lõppes viis aastat tagasi põhjalik rekonstruktsioon – lisandus teine kabel, teine peieruum ja külmkambriruum. Ligi nelikümmend aastat vana hoone omandas nüüdisaegse ilme ja seal vahetati välja kõik kommunikatsioonid. Praegu on Tallinna krematooriumis kaks krematooriumiahju, mis katavad Põhja-Eesti tuhastamisvajaduse vähemalt

paarikümneks aastaks.

Tartu krematooriumi laiendus valmis eelmisel aastal ja sinna on paigaldatud lähiümbruskonna kõige nüüdisaegsem ahi. „Seal on kaks krematooriumiahju, mis võimaldavad katta tuhastamisvajaduse 30 aastaks,” märkis Rohtla.

Mõlema krematooriumi kabelis korraldatakse peale tuhastamismatuste ka hauamatuseid. Kuna kabelid on pühitsetud, võivad matusetseremooniad läbi viia nii leinatalitajad kui ka usumehed. Rohtla sõnul on juba kuus aastat olnud kõikjal Eestist võimalik tellida lahkunu transporti Tallinna ja Tartu krematooriumisse ööpäev ringi. Tallinna ja Tartu krematoorium osutavad kõiki matustega seotud teenuseid: lahkunu transporti kodust, hooldusasutusest või haiglast, tema korrastamist ja riietamist, matusekõnelejad ning muusikat, urne, hauakive, kirste jne. Rohtla ütlust mööda pakub Tallinna krematoorium suurimat urnivalikut Eestis. Pidevalt on

saadaval üle 50 dolomiidist, kunstmarmorist, puidust, keraamikast või väärispuidust urni.

Üle kümne aasta pakub krematoorium matuseteenuse eellepingut. „Eellepinguga saab klient tellida täpselt sellised teenused, mida soovib, ehk siis põhimõtteliselt korraldada oma matus enne oma surma, tasudes selle eest lepingu sõlmimise ajal kehtiva hinnakirja alusel. Kui klient lahkuab siit ilmast, piisab omastel lepingu ettenäitamisel ja mingeid lisakulusid kanda ei tule,” selgitas Rohtla. Selliseid eellepinguid on sõlmitud mõnesaja ringis. Eellepingul on mitu eelist: kliendil on võimalus korraldada selline matus, nagu ta ise soovib, lahkunu omaksed ei pea tasuma matusekulusid, samuti ei pea omasteta inimesed muretsema oma matuse korraldamise pärast. Ainsa puudusena võib matuseteenuse eellepingu juures nimetada selle, et inimestel on võõrastav sellist teenust iseendale eluajal tellida.

TARTU KREMATOORIUM

Avatud E-L 10-16

Jaama 122, tel. 7487108 (24h)

Kõik matuseteenused!

Lahkunu transport Eestis ja välismaal

Külmkamber, tseremooniasaal.

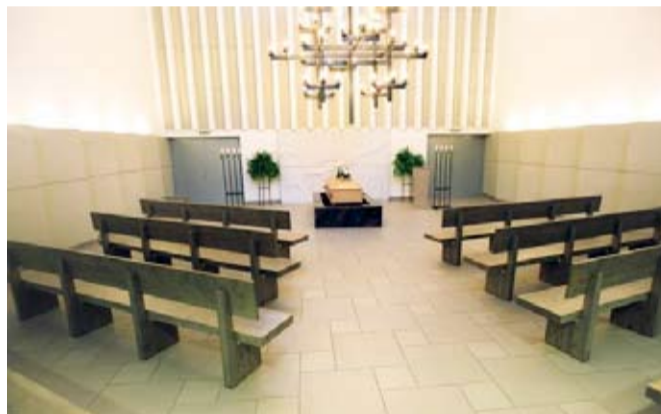
Tuhastatismatus – väärikas hüvastijätt, väiksemad kulutused.

TALLINNA KREMATOORIUM

Lahkunu transport krematooriumisse ööpäevaringelt kogu Eesti piires. Tuhastatismatus soodsaima hinnaga. Kõik matuseteenused. KAKS KABELIT. Suurim urnivalik Eestis.

Tel 623 8808 24h www.krematoorium.ee

Tallinna krematooriumi kabel

Tartu krematooriumi kabel

Eelleping võimaldab austada lahkunu soove

Forsius Matusebüroo juhataja Ülle Kink

„Ma tahan näha, kas sa mu matusele orkestri tellid,” ähvardab populaarse filmi „Siin me oleme” peakangelane oma meest Johni, enne kui lakast alla hüppama hakkab.

Kristiina Viiron

Päris elus pole vaja teiste „lahkusele” loota – matusebürooga sõlmitud eelleping tagab täpselt sellise matuse, nagu inimene ise soovib. „Eellepingu sõlmimine annab inimesele hingerahu – see on kõige tähtsam põhjus, miks seda teha,” selgitab Forsius Matusebüroo juhataja Ülle Kink. „Inimene teab, et kõik saab tema soovide koha-

selt tehtud ja tema matuse korraldamine ei jää teiste inimeste kaela peale.”

Eellepinguga määratakse täpselt kindlaks kõik matusega seotud detailid kirstuvärvist peielauani välja ning arvestatakse, mis kõik see kokku maksma läheb. Kinki sõnul on eelleping sisuliselt raha deponeerimine. „Niikuinii korjatakse matuse jaoks raha sukasäärde, aga eellepinguga on matusele kuluv summa kindlaks määratud,” tõdeb Kink. Kogu summat ei pea korraga matusebüroole tasuma, raha saab maksta jaokaupa, näiteks kindel summa igast pensionist. Eelleping jõustub viimase sisse-makse järel.

Kõiki lepinguga paika pandud tingimusi saab inimene oma soovi korral muuta, kas siis kirstu värvi, matusele kutsutute nimekirja või muud. Inimesel on

õigus lepingust taganeda.

Iga kolme aasta tagant vaatab matusebüroo lepingu üle ja vajaduse korral korrigeerib hindu, sest paljude teenuste hinnad võivad büroost olenemata kasvada. Forsiuses eellepingut sõlmides on kirstu, urni ja surnu transporti hinnad kindlaks määratud ja neid ei muudeta isegi siis, kui nende hind kerhib.

Lisaks lepingu sõlmijale kirjutavad lepingule alla veel üks-kaks inimest, kas siis pereliikmed või ükskiku inimese puhul näiteks naaber või sotsiaaltöötaja.

See tagab, et inimese surres on teised tema sõlmitud lepingust ja matuseplaanidest teadlikud

ning annavad teate surmast matusebüroole edasi.

Ülle Kinki sõnul on eellepingud väga levinud Euroopa riikides, kuid ka Eestis sõlmitakse aasta-aastalt rohkem lepinguid. Enamjaolt soovivad eellepinguga oma matuse paika panna eakad üksikud inimesed, samuti eakad, kes oma lähedastega läbi ei saa või ei taha neile koormaks olla. Ka parandamatut haigust põdevad noored inimesed on eellepinguid sõlminud.

Forsius Matusebüroo

Avatud E-R 8.30-16.00, L 8.30-14.00

Kreutzwaldi 4, Tallinn

Tel. 6400 601, 6400 611

GSM 56 27 2222

www.forsius.ee

Forsius Matusebüroo

Me ei saa leevendada Teie kaotuse valu, kuid me saame teha matusetalitusest kauni ja meelde jääva sündmuse.

surnutransport 24 h • dokumentide vormistamine • krematooriumi teenus • kirstumatus • kirstud • urnid • kristlik matus • ilmalik matus • matuseautod • bussid • leinakõne • muusika • kirstukandjad • laululehed • tänukaardid • leinakuulutused • fotograaf • leinakimbud • peielauad • kirstukattelinad • esmased hauaplaadid • hauakivid • küünlad • leinalindid

Kaunist hauda saab kujundada mitmel moel

Kui endal jääb nõust, jõust ja ajast väheks, tuleb appi asjatundja.

Kristiina Viiron

„Üks rohtunud haud asub mändide all...” (H. Käo)

Kuidagi kurb on vaadata haua, millest on selgesti näha, et nende juures pole ammu keegi käinud. Pole lilli ega küünlaid, liivast on rohi läbi kasvanud ja kivi sammaldunud. Alati polegi tegu ükskõiksuse või hooletusega. Tihtipeale elavad omaksed kaugel, sageli välismaalgi, ning surnuaeda haua korrastama pole lihtsalt võimalik tulla.

Et lähedaste matmispaigad Tallinnas Pärnamäe kalmistul hoolitsuseta ei jääks, on võimalik tellida osäühingult Pärnamäe Kalmistu hauahooldust. Ettevõtete juhataja Ahto Nahkori sõnul teevad nad kõiki töid, mida tuleb teha haudade kordategemiseks ja korrashoidmiseks.

„Pärast matust koristame pärjad, veame ära kääpa ja tasandame haua,” selgitab Nahkor. Millal on pärast matust vaja hauda koristada, lepatakse töö tellijaga täpselt kokku. On inimesi, kes soovivad oodata 40 päeva täitumist (seotud uskumusega, et 40 päeva järel lahkuib inimese hing maa pealt. – K. V), ning alles siis soovivad matusepärjad ja -lilled haualt ära viia. Kui seda nõudmist pole, koristatakse haud lilled ja pärjade närtimisega järel. Tava kohaselt lahkuib ja leinajate nimedega pärjalinte ära ei visata, vaid maetakse jalutsisse.

Kas katta muru, liiva või killustikuga?

Ka haua katmise, haljastamise ja piirete tegemise saab jätta Pärnamäe Kalmistu teha. „Katta saab liiva, graniidikillu ja mullega,” loetleb Nahkor variante. Punase kivikilluga katmist tellitakse mõnel korral aastas. Ilmselt on punane värv haua jaoks inimeste meelest liiga silmatorjav ja erilist menu pole see võimalus kogunud.

Kas paigaldada katterjaljaterjali alla kile, sõltub osäühingu juhataja sõnul kliendi soovist ja

pinnasest. Kui hauakruunt asub heinasel maal – millist Pärnamäel ka on –, tasuks rohu läbikasvamise vältimiseks liiva või killustiku alla kile panna. Mändide alla jäävate haudade puhul Nahkor kilet kasutada ei soovita, sest sadeveed ei saa pinnasesse nõrguda ja haud kipub sammalduma. Nahkor nendib, et teinekord taotlevadki inimesed haua ühtlast sammaldumist, mis on ju iseenesest kena võimalus hauda kujundada. Siiski on head tulemust võrdlemisi raske saavutada, hauda ühtlaseks katmiseks samblaga kulub pikalt aega.

Hauale muru külvamist või mätastamist Nahkor männipuude alla jäävatel haudadel teha ei soovita, sest puudelt langevad okkad justkui „söövad” muru ära ja plats hakkab tasapisi sammalduma. Küll sobib muru hästi lagedale jäävatele kruntidele, kindlasti tuleb arvestada, et muru tahab palju hoolt: kastmist, niitmist, rehitsemist. Kaheksakümnendatel populaarset hauaplatside katmist kiviplaadidega tänapäeval eriti sageli enam ei tehta, kuid killustiku, liiva jms kõrval on seegi üks variant haua kujundamiseks.

Kaunis ääris paekividest

Kui klient soovib, istutab osäühing hauale ka heki, puid-põõsaid, paigaldab hauavaase ja ääristab haua. Kõige levinum ja ka väga ilus moodus on ääristada haud paekivipiirdega. „Laome piirde paekivist, mille vahele pannakse

peenike paekivitolm,” selgitab Ahto Nahkor. Kivitolm jääb vahekohtades suhteliselt plastiline ja kui haud vajub, on lihtne piiret korrastada.

Veel on võimalik hauda ääristada graniitpiirdega. Metallaeda rajada või betoonist piiret valada ei ole Pärnamäe kalmistul lubatud.

Kõik sellised tööd tulebki varem kalmistu kontoris kooskõlastada, et vältida hilisemaid arusaamatusi. Kui töö on tellitud OÜ-st Pärnamäe Kalmistu, võtab kooskõlastuse ettevõtte.

Hauakujunduse lahutamatu osa on hauaplaat või kivi ning kõike sellega seostuv:

paigaldust, raiumist, kirja peale- ja

juurdelöömist ning puhastamist saab osäühingult tellida. Pakkuda on nii Soome kui ka Ukraina graniitkivi, samuti saab hauakivi lasta teha Eesti põllukivist. Nahkor märgib, et kõige soodsamad on kivi hinnad talvekuudel, mil haljastustööd on vähe ja kivide raiumiseks piisavalt aega. Pärnamäe kalmistule kivi paigalduse eest raha ei küsita.

Kevadest sügiseni tahavad haud palju hoolt – olenevalt haljastusest on vaja kasta lilli, niita muru, lõigata hekki jms. Ei pea tundma süümepiinu, kui mitte kuidagi pole mahti surnuaiale minna, vastavalt klientide soovile peab OÜ Pärnamäe Kalmistu haud korras.

Nii on omaste süda rahul ja möödakäijatki tõdevad: kedagi pole unustatud.

OÜ Pärnamäe Kalmistud teenuste hinnad:

Paekivist piire kahekohalisele hauale - 3500-4000 kr
Liivast kate kahekohalisele hauale - 500-700 kr
Kääpa koristus - 350 kr
Kahekohalise haua hooldus - 45 kr kord
Hauakivi koos kirja ja paigaldusega - keskmiselt 5000 krooni

Osutame erinevaid kalmistuteenuseid Eesti kalmistutel

Põhilised tegevusvaldkonnad:

- Hauapiirete restaureerimine ja valmistamine
- Haudade korrastamine ja korrashoid
- Hauakivide valmistamine, restaureerimine
- Matuseteenuste osutamine
- Haljastusteenused

Lisaks teostame ka haljastus- ja kivitööd (kiviktaimla jne) eramukruntidel.

Pärnamäe Kalmistu OÜ

Muuga tee 11A, Tallinn
tel: 5053 820
e-post: kalmistuteenused@hotmail.ee
www.hot.ee/kalmistuteenused

